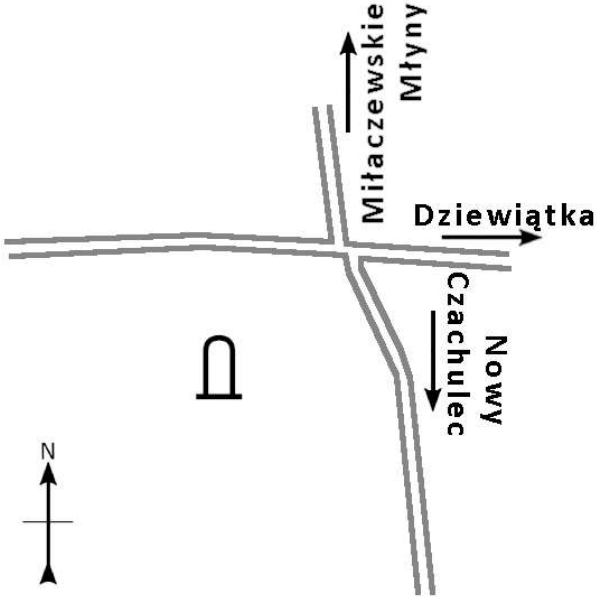

Rodzaj obiektu ¹	Nazwa obiektu		Miejscowość
CMENTARZ WOJENNY	CMENTARZ GETTA HEIDEMÜHLE		NOWY CZACHULEC
Zdjęcie – widok ogólny	Kategoria	II wojna światowa	
			
województwo / powiat / gmina	WIELKOPOLSKIE / TURECKI / KAWĘCZYN		
ulica / lokalizacja opisowa	CMENTARZ WOJENNY w lesie		
Właściciele / zarządca terenu / działka nr	Lasy Państwowe, Nadleśnictwo Turek, Leśnictwo Cisew / 302704_2.0004.64/1		
Kwaterna, rząd / ewent. lokalizacja opisowa	Adres leśny: 09-21-2-06-250A-h-00 / GPS: 51°55'28.0"N 18°27'44.6"E (51.924444, 18.462389)		
Podstawowa informacja o pochowanych	OFIARY GETTA ŻYDOWSKIEGO HEIDEMÜHLE liczba nieznana		
Datowanie	DATA UFUNDOWANIA TABLICY GŁÓWNEJ: 2013 r.		
Forma ochrony	CMENTARZ WOJENNY		
Wymiary (szer., głęb., wys.)	Tablica główna: 306 cm x 89 cm x 180 cm		
Material	Granit, beton, tworzywo sztuczne; ziemny		

¹ cmentarz wojenny / kwaterna wojenna / mogiła zbiorowa / mogiła indywidualna....

Szkic sytuacyjny	Opis obiektu i inskrypcje	
	<p>Cmentarz getta nie ma jednoznacznie wytyczonych granic. Z zachowanej dokumentacji wiemy, że został urządzony na polu jednego z polskich mieszkańców tej okolicy. Wydzielenie (czyli działka leśna), na którym się znajduje, ma powierzchnię 1.3 ha, jednak sam obszar grzebalny był zapewne o wiele mniejszy.</p> <p>Do cmentarza, położonego na niewielkim wzniesieniu, prowadzi specjalnie urządzone ścieżka leśna. Przed wejściem na jego obszar umieszczono trójjęzyczną tablicę informacyjną, pod którą zainstalowano niewielki postument z tabliczką informującą, że jest to teren prawnie chroniony. W centralnym miejscu zlokalizowana jest tablica główna zawierająca zwięzły opis losów rabina Weissa i jego rodziny, uzupełniona o listę osób, które przeszły przez getto Heidemühle (część z nich pozostała tu na zawsze) – z podaniem miejsca pochodzenia, jednak bez sprecyzowania informacji o miejscu i okolicznościach śmierci.</p> <p>Tablica główna o wymiarach (szer. x dł. x wys., w cm): 246 x 13,5 x 148, granitowa płyta inskrypcyjna od frontu: 230,5 x 3 x 140,5, postument pod tablicą: 306 x 89 x 31,5. Dodatkowo na tablicy głównej zamontowano mniejszą tabliczkę informacyjną dot. źródeł finansowania.</p> <p>---</p> <p>Inskrypcje - patrz: załączniki.</p>	
Stan zachowania i najważniejsze postulaty konserwatorskie	Bibliografia	Dane dot. osób pochowanych, okoliczności śmierci, pierwotnego miejsca pochówku; historia obiektu itp.
<p>Stan zachowania bardzo dobry. Tablica główna oraz schody sfinansowane m.in. przy udziale środków z UE oraz z budżetu Wojewody Wielkopolskiego, przy współpracy z gminą Kawęczyn i Nadleśnictwem Turek w latach 2013-2017.</p>	<p><i>Kowale Pańskie</i>, w: <i>Encyclopedia of Camps and Ghettos, 1933–1945</i>, t. 2, oprac. Evelyn Zegenhagen, s. 65-66.</p> <p>Paweł Tomasz Janicki, <i>Z Czachulca do Chełmna 1941-1942</i>, wersja elektroniczna na portalu: https://chaim-zycie.pl/ [dostęp: 22.01.2025 r.].</p> <p><i>Getto wiejskie w Czachulcu</i>, wersja elektroniczna na portalu: https://www.schondorf.pl/historia-liskowa-i-okolic/getto-w-czachulcu/ [dostęp: 22.01.2025 r.].</p> <p><i>Getto w Czachulcu Nowym</i>, wersja elektroniczna na portalu: https://pl.wikipedia.org/wiki/Getto_w_Czachulcu_Nowym [dostęp: 22.01.2025 r.].</p> <p>Załączniki</p> <p>Dokumentacja fotograficzna – stan na 2.12.2024 r. – w wersji elektronicznej.</p> <p>Załącznik nr 1. Inskrypcja na tablicy głównej.</p> <p>Załącznik nr 2. Tablice informacyjne.</p> <p>Załącznik nr 3. Dane upamiętnionych osób.</p>	<p>Na cmentarzu spoczywają nieznanne z imienia i nazwiska ofiary niemieckiego getta wiejskiego Heidemühle, funkcjonującego na obszarze ówczesnej gminy Kowale Pańskie (obecnie w granicach gminy Kawęczyn) na przełomie 1941 i 1942 r. Przetrzymany w nim od 3 do 6 tysięcy Żydów z terenu powiatu tureckiego. Zmarłych z chorób, w wyniku głodu, samobójstw oraz egzekucji chowano na specjalnie do tego celu urządzonym cmentarzu. Nielicznych skierowano do obozów pracy w Kraju Warty lub do getta w Łodzi. Pozostałych przy życiu wywieziono do obozu zagłady Kulmhof.</p>
Opracowanie karty ewidencyjnej (autor, data, podpis):	Sławomir Józefiak, 29.01.2025 r.	